The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

POZOR, NAROČNIKI . . .
Naročnikom naznanjamo, da več ne pošiljamo potrdil za poslano naročnino. Za dostuje potrdilo poleg naslova na listu — do katerega dne, meseca in leta je naročnina plačana. Uprava.

TELEFON: CHelsea 3—1242 Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON: CHelsea 3—1241

No. 237. — Štev. 237. NEW YORK, SATURDAY, OCTOBER 9, 1937—SOBOTA, 9. OKTOBRA 1937 Volume XLV.—Letnik XLV.

JAPONSKA VLADA SE NIČ NE ZMENI ZA PROTESTE

VODITELJI A. F. L., ZBRANI NA KONVENCIJI, PRIPOROČAJO BOJKOT JAPONSKEGA BLAGA

Ameriška križarka "Augusta" je prišla med dva ognja.— Kitajci vztrajajo na fronti pri Šanghaju. — Japonci pravijo, da nočejo kitajskega ozemlja. — Podpredsednik Federacije Mathew Woll priporoča previdnost v zadevi bojkota.

DENVER, Colo., 7. oktobra.—Voditelji Ameriške Delavske Federacije so začeli priporočati bojkot vsega japonskega blaga.

Podpredsednik Federacije Mathew Woll je rekel: — Menda ga ni Amerikanca, ki bi hotel pomagati Japoncem v njihovi kampanji proti Kitajcem s tem, da bi kupoval v tej deželi japonsko blago.

— Jaz nisem samo za bojkot, — je dostavil C. P. Howard, napredni predsednik International Typographical unije in tajnik C. I. O., — ampak jaz bi najmanj za trideset dni zaprl vsakega Amerikanca, ki kupi kakšen japonski izdelek.

L. M. Ornburn, tajnik odbora za unijski label, je izjavil: — Amerika kupuje japonsko blago, in s tem pomagamo Japoncem uničevati Kitajce.

Vsi trije so priporočali sprejem tozadevne resolucije, le Woll je previdno dostavil:

— Ne smemo biti prenagli. Bojkot je navsezadnje zadeva državnega departmenta, državnemu departmentu pa ne smemo križati računov.

ŠANGHAJ, Kitajska, 8. okt. — Ameriška poveljniška ladja križarka Augusta je bila v neposredni nevarnosti, ko se je japonska topničarka postavila 100 jardov od nje in je pričela obstreljevati kitajske baterije v Putungu onstran reke Vangpu.

Kitajski topničarji se niso upali streljati na japonsko topničarko, ker so se bali, da bodo zadeli ameriško bojno ladjo, na kateri vihra zastava admirala Harryja E. Yarnella. Japonska bojna ladja se je nalašč postavila tako blizu ameriške ladje, da je bila zavarovana pred kitajskimi topovi.

Od jutra do večera je grmenje topov pretresalo Šanghaj. Zaradi dežja prejšnjega dne ni bilo infanterijskih bojev. Nad 300,000 Kitajcev zadržuje japonsko ofenzivo.

Ker Kitajci niso mogli obstreljevati japonske topničarke, so s topovi streljali čez križarko Augusto na japonske postojanke v Hongkevu.

PEIPING, Kitajska, 8. okt. — Japonci so v zadnjih 24 urah napredovali ob Tiencin-Pukov železnici in v provinci Šansi. Japonska armada ob železnici se nahaja samo še 10 milj severno od Rumene reke.

Japonska časnikarska agentura Domei naznanja, da bo kitajska osrednja vlada poslala v provinco Šansi novo armado 200,000 vojakov.

Japonci zatrjujejo, da se je 22 kitajskih divizij zakopalo na 70 milj dolgi črti pri Šikjačvangu, kjer v kratkem pričakujejo veliko bitko. Drugo obrambno črto pa so Kitajci postavili 80 milj južno od mesta.

TOKIO, Japonska, 8. oktobra. — Japonski vojni minister general Sugijama je rekel, da bo Japonska vodila vojno na Kitajskem do konca ter se ne bo zmenila za posredovanje kake tretje države, n. pr. Združenih držav.

Sugijama pravi, da Japonska ni kršila pogodbe devetih držav, po kateri je Kitajski zajamčena neodvisnost, ker Japonska ni šla v vojno, da si osvoji kaj kitajskega ozemlja. Po njegovem zatrdilu Japonska tudi ni kršila Kellogg-Briandove pogodbe, ker Japonska v tej vojni ni napadalka.

Mussolini se izogiba odgovoru

REPUBLIKANCI IMAJO NEKAJ USPEHOV PRI ARAGONU

RIM, Italija, 8. oktobra. — Anglija in Francija, moralno spodbujeni vsled stališča Združenih državi proti napadalnim državam, sta naprosili Mussolinija, da takoj odgovori na njuno povabilo na konferenco, ki bo razpravljala o odpoklicu italijanskih vojakov iz Španske.

Mussolinijev list "Popolo d' Italia" je objavil neuradni odgovor, ki pravi, da se Italija ne bo udeležila konference, na kateri tudi Nemčija ne bo zastopana.

Angleški poslanik lord Perth in francoski poslanik Jules Blondel sta po naročilu svojih vlad obiskala vnanjega ministra grofa Galeazzo Ciana in sta ga "prijazno" vprašala, kaj je vzrok, da italijanska vlada tako dolgo ne odgovori na povabilo na konferenco. Ciano jima je odgovoril, da se ministrski predsednik Mussolini še ni vrnil v Rim in da bo odgovor poslan še danes ali jutri.

Angleški in francoski diplomati pravijo, da sta Anglija in Francija zavzeli trdnejše stališče proti Italiji, ker je predsednik Roosevelt priporočal v svojem govoru v Chicagu, da je napadalna država postavljena "v kvarantino".

Po predsednikovem govoru v Chicagu sta se angleški vnanji minister Anthony Eden in francoski vnanji minister Yvon Delbos odločila, da je posredovanje v španski državljanski vojni naglo rešeno, pa naj bo "na ta ali oni način."

V sedanjem svarilu sta Anglija in Francija Italiji "prijazno zapretili", da se bosta poslužili še "drugih akcij", ako Mussolini ne bo hotel privolitvi v konferenco. "Druge akcije" bodo dodatek k prejšnjemu svarilu, da bo Francija odprla svojo mejo za vojaštvo in municijo, ako Mussolini ne odpokliče svojih vojakov iz Španske.

HENDAYE, Francija, 8. okt. — Španske vladne čete na aragonski fronti v dežju in viharju uspešno prodirajo proti Jaci.

Tako vreme je tudi na severni fronti, kjer so fašisti v svoji ofenzivi proti Gijonu zavzeli nekaj republikanskih postojank.

Asturci se trdovratno branijo v Europa pogorju, vzhodno od Gijona in na gori Pajares. Južna in vzhodna fašistična armada se nahajata samo še 30 milj od Gijona.

Iz Francije se je vrnilo veliko število beguncev, republikancev in fašistov.

Francoske obmejne straže naznanjajo, da se je v Francijo vrnilo mnogo franc. prostovoljcev v španski republikanski armadi, da pri volitvah v nedeljo volijo kandidate levice.

MADRID, Španska, 8. okt. — Fašistična artilerija je zopet zgodaj zjutraj pričela obstreljevati Madrid. Odkar se je 7. novembra lanskega leta pričelo obleganje Madrida, je bilo ubitih 2500 oseb in 4800 ranjenih in je bila porušena četrtina mesta.

3 STAVKARJI SO ZBOLELI

V globokem rovu je zelo mrzlo. — 40 rudarjev še vedno stavka. — Družba zahteva, da pridejo stavkarji iz rova.

COALDALE, Pa., 8. okt. — Bolezen je prisilila tri stavkujoče rudarje, da so prišli iz rova štv. 7 Lehigh Navigation Coal Company ter so pustili 40 svojih tovarišev 1200 čevljev pod zemljo, kjer, kot zatrjujejo, bodo ostali, dokler družba ne vstreže njihovim zahtevam.

Pri vhodu v rov je stalo 100 ljudi, ko so prinesli iz rova 48 let starega Petra Sudo, očeta 8 otrok ter so ga z ambulančnim vozom odpeljali na njegov dom z močnim prehladom.

Uro pozneje je prišel iz rova najstarejši stavkar, 58 let stari Harry Danchak, ki je tudi prehlajen. Ob 3 popoldne pa so na nosilnici prinesli 52 let starega Thomasa Pleasa ter so ga odnesli v bolnišnico.

"V torek okoli poldneva, ko se je pričela stavka, smo postajali lačni," je pripovedoval Suda. "Po telefonu smo nekega uradnika družbe prosili, da naj vpraša ravnatelja družbe, ako dovoli, da nam bo poslana v rov hrana. Uradnik pa je odgovoril, da je družba zabarikadirala vhod v njihov rov in da hrane ni mogoče poslati. Nekaj časa ni bilo tako hudo, toda postali smo bolj lačni in smo se jezili. Zato smo vozniku dvigala naročili, da sporoči družbi, da naj nam pošlje hrane, ali pa bomo rov razstrelili. Takoj nato je prišla hrana v torek zvečer in od tedaj so nam jo redno pošiljali."

Suda je rekel, da so stavkarji prejšnji večer priredili "zabavo" in da je bil vsakdo vesel.

Toda Suda je takoj dodal: "Toda ne pozabite, četudi so veseli, so še vedno odločni v tem, da ostanejo na stavki, dokler družba ne vstreže njihovim zahtevam in jim dovoli višje plače."

Uradniki družbe pa izjavljajo, da se pogajanja toliko časa ne bodo pričela, dokler stavkarji ne pridejo iz rova. Uradniki tudi opozarjajo na dejstvo, da rudarska unija te stavke ni odobrila.

Do sedaj se stavka ni razširila na ostale rove in ostalih 1200 rudarjev dela na svojih prostorih.

Nazijska zimska podpora.

BERLIN, Nemčija, 7. okt. — Kmalu nato, ko je kancler Hitler pričel kampanjo za zimsko pomoč brezposelnim, je bila podpisana vsota za 21 miljonov mark, ali $8,400,000.

PERSHINGU SO ODKRILI SPOMENIK

General Pershing je obrnil bojno srečo. — Pershing je imel pri odkritju samo kratek nagovor.

VERSAILLES, Francija, 7. oktobra. — Ob priliki odkritja spomenika, generala John J. Pershinga je maršal Henri Petain v svojem govoru med drugim rekel, da je general Pershing v svetovni vojni obrnil bojno srečo k zaveznikom.

Ko se je prikazal sivolasi poveljnik ameriških čet, ga je 3000 ameriških legionarjev glasno pozdravilo. Ob gostem jesenskem dežju je bila potegnjena zastava s spomenika, ki predstavlja generala Pershinga na konju. Med drugimi francoskimi dostojanstveniki je bil navzoč tudi ministrski Camille Chautemps.

Maršal Petain, ki je še edini francoski maršal iz svetovne vojne, je kritiziral tedanjega angleškega ministrskega predsednika Lloyd Georgea, ker je dolžil Pershinga, da zavlačuje zavezniško ofenzivo s tem, ker je zahteval, da je ameriška armada samostojna.

"Zavezniško visoko poveljstvo je zahtevalo, da je ameriška armada pomešana z zavezniško armado," je rekel Petain.

"Ako bi Pershing vstregel tej zahtevi, bi bila učinkovitost njegove armade razpršena, ker bi bila razstopljena v velikanski peči in ne bi mogla biti udeležena kot skupna edinica v boju."

Pershing je imel samo kratek nagovor, v katerem se je spominjal mož, ki so se borili pod njegovim poveljstvom in onih, ki so pokopani v francoski zemlji.

BLUM BO PRIŠEL V AMERIKO

PARIZ, Francija, 8. okt. — Iz zanesljivega vira prihaja poročilo, da bo v kratkem bivši ministrski predsednik Leon Blum odpotoval v Washington, kjer bo imel konferenco s predsednikom Rooseveltom. Najbrže se bosta razgovarjala glede vojnega dolga in o medsebojnem sodelovanju obeh držav.

OČE 38 OTROK

RETHEM, Nemčija, 8. okt. — August Thiele, ki je star 64 let, je dosegel v očetovstvu rekord, ko mu je bil rojen 38. otrok. Od njegovih otrok jih živi 34 in 60 vnukov. Thiele je bil trikrat poročen. Prvi dve ženi sta mu umrli.

V ABESINIJI ŠE NE BO TAKO ZLEPA MIRU

Napadi na Italijane se stalno nadaljujejo. — Abesinci napadajo delavce, ki grade cesto.

LONDON, Anglija, 8. okt.—Londonski list "The Times" je objavil naslednje poročilo svojega poročevalca v Abesiniji:

Podkralj maršal Rodolfo Graziani je nedavno obiskal Asmaro. Vračajoč se v Addis Ababo, se je nameraval ustaviti v Assabu, kjer si je hotel ogledati delo na cesti, ki jo gradé iz Assaba skozi provinco Danakil v Desseye.

Za njegov prihod je bilo vse pripravljeno, toda nepričakovano je prišlo poročilo, da se je z aeroplanom odpeljal v Addis Ababo. Svoj obisk v Assabu je maršal Graziani opustil, ker so nekaj dni prej Abesinci napadli Adovo, kjer je bilo ubitih okoli 200 italijanskih vojakov. Ta napad je bil sredi septembra. Prej pa so tudi Abesinci napadli Italijane v Makale proti koncu avgusta.

Na cesti Addis Ababa - Desseye-Massava vedno preti nevarnost, da Abesinci napadejo Italijane. Velik del te ceste je voda izpodjedla in jo bo ob koncu deževne dobe treba na mnogih krajih popraviti.

Ob koncu avgusta so Abesinci napadli karavano tovornih avtomobilov in so jih 200 zažgali in razbili.

Z izjemo večjih mest, kjer je zveza, da je mogoče naglo poslati vojaštvo, vladajo Abesiniji poglavarji, ki vodijo vstaško vojno proti Italijanom, katere nadlegujejo pri vsaki priložnosti.

Italijani še niso posejali mnogo žita, da bi zadostovalo potrebam dežele. Abesinci se skoro popolnoma zapustili svoja polja. Ravno tako je v veliki meri padel pridelek kave. Povsod je videti pomanjkanje živil.

Italijani imajo velike zaprekе pri kolonizaciji dežele, ker jim primanjkuje denarja. Skoro vsi italijanski delavci so se vrnili v domovino in njihova mesta so prevzeli Arabci.

SNEG V SEVERNEM NEW YORKU

Iz mesta Syracuse, Rochestera in Auburna poročajo, da je včeraj celo uro snežilo. Temperatura je padla na trideset stopinj.

VELIK DEMANT

RIO DE JANEIRO, Brazilija, 8. oktobra. — Neki prospektor je našel v državi Minas Gera demant, ki tehta 178 karatov. Dragi kamen je prodal neki banki za $27,000.

RUSI IŠČEJO SVOJE TOVARIŠE

MOSKVA, Rusija, 8. okt. — Ruski letalec Mihael Vodopjanov je z nekaterimi svojimi tovariši poletel čez severni tečaj v namenu, da najde Sigismunda Levaneskega in pet njegovih tovarišev, ki so v avgustu izginili, ko so čez severni tečaj leteli proti Združenim državam.

Vodopjanov je odletel z Rudolfovega otoka ter letel ob 68. vsporedniku do severnega tečaja, od tam pa ob 122. vsporedniku na ameriški strani proti jugu. Vsled goste megle se je moral Vodopjanov vrniti na Rudolfov otok.

Vodopjanov je letel v gosti megli, dokler se ni približal severnemu tečaju, na tečaju pa je bilo jasno. Na drugi strani tečaja pa je bila zopet gosta megla. Vodopjanov je v bližini kraja, kjer je domneval, da se mora nahajati Levanesky s svojimi tovariši, vrgel tri žarne bombe, katere bi morali pogrešani letalci videti in bi ravno tako odgovorili z ognjem.

V Moskvi so pripravljeni še štirje aeroplani, da polete čez tečaj, toda zaradi slabega vremena se ne morejo dvigniti s tal.

NEMŠKI DRŽAVNI TAJNIK NA MADŽARSKEM

BUDIMPEŠTA, 8. okt. — Danes je dospel sem Walter Funk, državni tajnik v nemškem propagandnem ministrstvu. Jutri ga bo sprejel v avdijenci ministrski predsednik Daranyi.

TRUPLO POGREŠANE PLESALKE

LYON, Francija, 8. okt. — V reki Roni so našli golo žensko truplo. Policija je mnenja, da je to truplo plesalke Jean de Koven, ki je pred meseci brez sledu izginila.

"Glas Naroda"
(A Corporation)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
Frank Sakser, President Jr. Lupsha, Sec.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 West 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Za celo leto velja za Ameriko in Kanado	$6.00	Za New York za celo leto	$7.00
Za pol leta	$3.00	Za pol leta	$3.50
Za četrt leta	$1.50	Za inozemstvo za celo leto	$7.00
		Za pol leta	$3.50

Advertisement on Agreement

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

Subscription Yearly $6.00

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemši nedelj in praznikov

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3—1242

NAJNOVEJŠA DIKTATURA

Predsednik Roosevelt je v svojem čikaškem govoru ostro obsodil diktatorje, četudi ni nikogar po imenu imenoval.

Dan po njegovem govoru je pa ameriški državni department z odločno kretnjo pokazal na Japonsko ter jo obdolžil kršenja pogodb.

In kar je veljalo za Japonsko, velja v večji ali manjši meri tudi za Nemčijo in Italijo.

Za spreobračanje k demokraciji ima državni department precej obširno polje v bližini doma, na ameriškem kontinentu.

Brazilska vlada je te dni proglasila vojno stanje.

Brazilska ustava je odpravljena, armada je prevzela kontrolo nad deželo, predsednik Getulio Vargas je pa diktator.

To je tisti Vargas, ki je lani tako navdušeno pritrjeval predsedniku Rooseveltu, ko se je slednji mudil v Južni Ameriki.

Brazilija je ena izmed šestih latinsko-ameriških republik, ki so zamenjale demokracijo z diktatorstvom.

Povod temu je dal "komunizem".

Brazilski "komunisti" so bili precej zmerni svojih zahtevah. Zahtevali so namreč:

Osemurni delovnik, starostno pokojnino, zavarovanje proti nezaposlenosti ter postavo glede minimalnih plač.

To niso pretirane zahteve, posebno če pomislimo, da je vse te reforme obljubil predsednik Vargas, ko je prvič kandidiral za predsedniški urad.

Zanimivo je tudi opazovati "uspeh" brazilske ustave, ki je komaj tri leta stara.

Ustava je bila zdaj že drugič suspendirana. In v teku treh let svojega obstanka je bila dalj časa na polici oziroma v predalu kakor pa v veljavi.

Nedavno si je hotel predsednik Vargas izposoditi od Združenih držav nekaj bojnih ladij.

Kdo ve, čemu jih je potreboval? Za vzdržanje ustave najbrž ne.

Denarne pošiljatve

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za $ 2.55	Din. 100	Za $ 6.35	Lir 100
$ 5.00	Din. 200	$ 12.25	Lir 200
$ 7.20	Din. 300	$ 29.50	Lir 500
$11.65	Din. 500	$ 57.00	Lir 1000
$23.00	Din. 1000	$112.50	Lir 2000
$45.00	Din. 2000	$167.50	Lir 3000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljujemo še boljše pogoje.

Izplačila v ameriških dolarjih

Za izplačilo $ 5.— morate poslati		$ 5.75
$10.—	" "	$10.85
$15.—	" "	$16.—
$20.—	" "	$21.—
$40.—	" "	$41.25
$50.—	" "	$51.50

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO $1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

POŠILJATELJE OPOZARJAMO,

naj nakažejo pri pošiljatvah okrogle vsote (naprimer sto, dvesto, tisoč) dinarjev oziroma lir, kajti taka izplačila se najhitreje izvrše, poleg tega je pa pošiljanje neokroglih vsot tudi razmeroma drago. SLOVENIC PUBLISHING CO. (Travel Bureau)

Dopisi

Schuylerville, N. Y.

Priloženo pošiljam 3 dolarje za za pol leta. Obenem pozdravljava z možem vse naše prijatelje in znance v Cuddy, Pa., kjer prej stanovali 30 let.

To poletje smo se preselili v državo New York in se nama tukaj dopade.

Živimo na posestvu naše starejše hčere, ki ga je kupila in ga hoče napraviti za letovišče. Je res lep kraj tukaj. Posestvo seže do Hudson reke. Od hiše je pol ure do tje, ni še treba bati, ko naraste voda v Hudsonu, ker je hiša bolj v višini.

Na posestvu je tudi več majhnih jezer, kamor pridejo ljudje ribe lovit in se s čolnom vozijo. Zdaj sva tukaj z možem sama. Po leti je bila hči tukaj in je dala hišo predelati. Zdaj se je vrnila v New York, kjer ima njen mož delo.

Hiša je velika, ima 22 sob, in vse lepo svetle. Povsod je elektrika in lep razgled po okolici. Hiša je na samem ali so v bližini lepe farme in mala naselbina. Ljudje so tukaj prijazni. V bližini je več zgodovinskih prostorov in na posestvu se tudi nahaja več spominkov na državljansko vojno.

Vreme je še lepo tukaj, dočim smo brali, da je bila slana v državi Pennsylvaniji. Naš vrt je še lepo zelen.

Veseli nas, da pride naš najboljši prijatelj Glas Naroda vsak dan v mail box. Ko nastopijo dolgi zimski večeri, je prijetno pri zakurjeni peči s časopisom. Radi bi vedeli, ali je kakšen Slovenec v bližini.

S pozdravom vsem čitateljem Glasa Naroda.

Paulina Galičič, care of Jones,
RFD 1, Schuylersville, N. Y.

Oregon City, Ore.

Pošiljam vam 6 dolarjev za vaš priljubljeni list Glas Naroda. Vam povemo, da res nemoremo biti brez njega. Naročeni smo nanj že 25 let in smo skoraj železni križ zaslužili. Res je, vsak Slovenec bi moral biti naročnik dobrega slovenskega lista, posebno Glas Naroda vsem priporočam.

Ako čitamo dobre časopise, vemo, kaj se godi po svetu, in človek tudi dobi več izobrazbe katere, mislim, da vsi potrebujemo.

Jaz potujem večkrat po drugih naselbinah in najdem pri Slovencih vaš dobri list Glas Naroda, kar me zelo veseli. Radi čitamo dopise iz drugih naselbin.

Parkrat sem obiskala Slovence v Enumclaw, Wash., in oba krat je bila gostija. Tam smo užívali dobroto in veselje. Ženice so izvrstne kuharice in se tudi ne pustijo kar tako pod noge. Moški so pa vse sorte, posebno Ribičani so od zlomka. Skupaj zapojejo tako lepo slovenske pesmi, da človek misli, da je v nebesih. Čast vsem takim, ki veselje delajo med našim narodom.

Slovenska kri naj gori, dokler je mogoče, in veseli bodimo, dokler smo tukaj, kajti življenje je kratko! V Enumclaw je tudi nekaj samcev pečlarjev in par vdov.

Mrs. Mary Mihelich, Mrs. Mary Richter, Mrs. Mary Potočnik in Mrs. Matilda Petchnik so prišle srebro prodajat.

Seveda, večkrat je tako, če ni en križ, sta pa dva. Ko se se začele pripravljati na potovanje, so dale kuferček in kek na porč. Kmalu nato je že imel pes kek v grabnu.

Peter Zgaga, le tebe še manjka tukaj. Ako bi videl samo enkrat naše vrle Marička na zapadu, bi tudi tebi ušesa po konci stala, ne samo našim pečlarjem. Znabiti bi se nas privadil, in potem bi ti ne bilo potreba kuhati, prati in črepinje pomivati Oh, pa se mi prav nič ne smiliš, zakaj si pa tako trdoglaven, ali si pa boječ. Mi zelo radi beremo tvoje kolone. Le tako naprej, Zgaga, in ne zameri!

28. septembra je bilo veliko navdušenje na Zapadu„ ko je bil tukaj naš častivreden predsednik Roosevelt Na tisoče ljudi ga je navdušeno pričakovalo in pozdravilo. Seveda sem ga tudi jaz videla. Bog ga obvaruj vsega hudega, mi ga hočemo vtretje za predsednika.

Pozdravljam vse prijateljice Slovenke in Slovence širom Amerike in Kanade.

John in Mary Turnshek.

NAROČITE SE NA "GLAS NARODA" NAJSTAREJŠI SLOVENSKI DNEVNIK V AMERIKI

LENINOV SPOMENIK

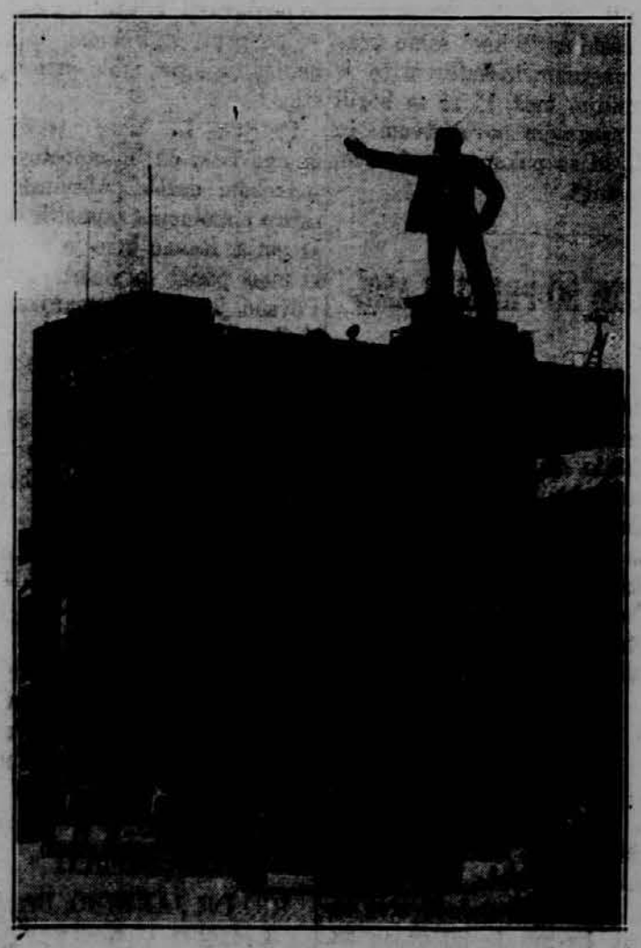

V Taškentu, v Centralni Aziji, so postavili velik spomenik Nikolaju Leninu, ustanoviteljuu Sovjetske unije. Taške je glavno mesto sovj. socijalistične republike Uzbek.

"GLAS NARODA" pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane $7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

Detroit, Mich.

Dolgo časa sem se nameraval obiskati Waukegan in moje stare sošolce, kateri tam prebivajo. Sreča mi je bila mila tako da sem videl vse, katere sem želel videti. Obiskal sem družino Furlan, po domače Princev Francel, Franka Opekarja in družino, kakor tudi Antona Nagode, Johna Bep, Tomaža Sršek in Andreja Hodnika. Vsa čast Francki Špiklovi, ker je tako lepo v redu preskrbela bus, s katerim smo se prepevajoč vozili iz Waukegana v Milwaukee na piknik, na katerem se je veselje povišalo do polne mere. .

Hvala vam prijatelji, kjer ste mene in moje soproge tako prijazno sprejeli. Ti dnevi bodo ostali za vedno v spominu. Pri prvi priložnosti bova enemu ali drugemu skušala povrniti tu v Detroitu, Mich.

John in Rozi Vihtelič.

NAZNANILO

Rojakom po Pennsylvaniji (posebno v Alleghany, Cambria in Somerset okraju) naznanjamo, da jih bo obiskol naš novi potovalni zastopnik

FRANK AHLIN

Rojake prosimo naj mu poskušajo ustreči pri nabiranju naročnine.

Uprava Glas Naroda

NAZNANILO

Naznanjem vsem rojakom na Chishlom in okolici, da sem odprl —

TRGOVINO Z ZLATNINO

Popravljam tudi ure in vse, kar spada v zlatarsko obrt.

Pobiram tudi naročnino za "Glas Naroda".

Jos. Lukanich
203 S. Second Ave.,
Chisholm, Minn.

PRIMORSKE NOVICE

Nagrada

Posestnik France Lahajnar v Cerknem je prejel 800 lir nagrade, ker je njegova žena pred dnevi rodila dvojčke. V Laharjevi družini je bilo doslej že pet malih otrok.

Požar

V Dolini pri Trstu je zadnji ponedeljek gorelo posestvo Josipa Černiča. Požar je nastal v dimniku in se naglo razširil na vso hišo. Černičevih tedaj ni bilo doma. Tržaški gasilci so si celih 8 ur prizadevali, da bi ga omejili. Kljub njihovim naporom pa je hiša zgorela do tal. V gospodarskem poslopju, ki je prav tako pogorelo, je požar uničil poleg vsega, še 30 stotov sena. Černič je bil oškodovan za 15,000 lir.

MOŽ, KI JE HOTEL POMAGATI "TITANICU."

V svoji kanadski domovini je umrl radiotelegrafist William James Whiteside. Njegovega imena danes nihče ne pozna, toda pred leti je bilo v središču svetovnega zanimanja.

Whiteside je bil vodja radiotelegrafske službe v Quebecu in prvi, ki je ujel s potapljajočega se "Titanica" brezžične klice na pomoč. Radiotelegrafist na tej nesrečni ladji je ne prestano oddaljal te klice.

Whiteside jih je ujel in jih potem prav tako neutrudno oddajal vsem postajam, ki so bile v njegovem območju, dalje. Tako so jih ujeli tudi nekateri parniki, ki so odpluli nemudoma na kraj katastrofe. Prišli so pa prepozno "Titanic" se je bil že potopil. Rešili so le mnogo nesrečnikov in reševalnih čolnov, ki so plavali okrog tega kraja.

OBSODBA ZARADI KOMUNIZMA.

BEOGRAD, 29. sept. — Državno sodišče za zaščito države je končalo postopek proti Radovanu Vukoviču zaradi komunistične propagande in obsodilo obtoženca na pet let robije in 9 mesecev ječe. zapora.

Rabi se 25 Gozdarjev — za žagati lokse. Trd in mehak les. Plača je $3. za 1000 čevljev. Les je lep; še ni bilo nikoli sekano. Nova kempa se ravno zdaj dela. Torej če katerega veseli, lahko pride sem. Za nadaljna pojasnila se obrnite na: FRANK OBREZA. c|of Jim McGraw, Lancaster, N. H.

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je pouk v vseh stvareh. Vsled naše dolgoletne skušnje Vam zamoremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebne predurbeti, da je potovanje varno in hitro. Zato se zanesite na nas za vse pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodisi prošnje za povratna dovoljenja, potni listi, vizuje in ojbok vse, kar je za potovanje potrebno v najkrajšem času, in kar je glavno, za najmanjše stroške.

Naročnikom naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker prošnje se dobi iz Washingtona povratna dovoljenja. RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačna navodila in zagotavljamo Vam, da boste pocni in, udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(Travel Bureau)
216 West 18th Street
New York, N. Y.

Peter Zgaga

Pečljarjevo življenje je en sam dolg slavospev.

Poje namreč zahvalno pesem.

Po neprevidnosti urednika je bil neki še jako živ človek proglašen za mrtvega.

Najprej je obračunal z urednikom, potem je pa telefoniral svojemu prijatelju:

— Ali si čital, da sem bil proglašen za mrtvega?

— Seveda sem. Odkod pa telefoniraš?

Dvorana je bila nabito polna. Vse je nestrpno pričakovalo slavnega govornika.

Na oder stopi mož, ki je posebno nežni spol zelo razočaral. Skljućen in plešast je bil in je bil najmanj dvajset let starejši kot so ženske mislile, da je.

Pa zašepeče v drugi vrsti mlada lepotica svoji prijateljici:

— No, lep pa že ni.

Govornik je ostro pogleda, se ji prikloni in reče:

— Ampak dobro šliši.

Čital sem oglas, s katerim ponuja izdelovalec neko mast, ki je baje dobra za rast las.

"Upanje za plešaste glave" se imenuje to sredstvo.

K temu bi pripomnil: —

— Plešaste glave ne potrebujejo upanja, pač pa las.

Čitam, da so pogrebniki znižali cene.

Sedaj naj jih pa že zdravniki in apotekarji znižajo, da bo že vsaj nekoliko lažje umreti.

Dvakrat ni bilo na svetu plemenskega sovraštva:

Ko je bil Adam še mlad fant, in ko je Noe stopil iz svoje barke.

V republikah se deli prebivalstvo v tri skupine.

V prvi skupini so ljudje, ki nameravajo dobiti politično službo;

v drugi skupini so ljudje, ki se boje izgubiti politično službo;

v tretji skupini so pa oni, ki morajo prvi dve skupini ohranjati pri življenju.

Pravijo, da ženska nima zmisla za humor. Če bi ga imela, bi se od jutra do večera sama sebi smejala.

Politik je človek, ki nosi svojo modrost za druge naprodaj.

Političen je pa tisti človek, ki svoje modrost zase obdrži.

Rojak je pokušal mošt v kleti. Pri taki priložnosti pa rojilo človeku čudne misli po glavi. Ne bom rekel, da baš pametne misli, no, neumne pa tudi ne.

Razmišljal je in razmišljal ter prišel do sledečega nenavadnega zaključka: — Stokrat raje imam tifus kot pa milijon dolarjev.

In ta svoj sklep je takole utemeljil: —

Čital sem, da umrje samo trileset odstotkov ljudi, ki zbole za tifusom. Milijonarji pa morajo vsi umreti.

Možak, ki je imel sumljivo rdeči nos, je šel plačat račun za plin. En sam pisar je bil v uradu. Pa sta se začela pogovarjati o vseh mogočih stvareh in sta slednjič prišla tudi na nosove in njih rdečico. Pisar je trdil, da povzroča to neljubo barvo preobilica pijače.

— Ne v mojem slučaju, — je zavrnil rdečenosec. — Moj nos je tak kakor vaš gas meter: dosti več pokaže kot pa porabi.

Kratka Dnevna Zgodba

J. VELTER:

JURIJ, LOVEC NA DIVJE GOSI

Bilo je zadnje dni v maju. Midva s tovarišem Imkvilom sva v prostornem čolnu že več dni drsela po reki Leni navzdol, pa sva blizu Osinske iznenada naletela na starega sibirskega lovca, ki je bival na koncu, daleč v deželo segajoče, s trsjem porasle lagune v koči, ki je skoraj vsa tičala v zemlji. Lovec je bil majhen, sivolas možiček, svetlih, rdeče obrobljenih, vnetih oči. Tu je pričakal veliki pomladanski polet gosi in je medtem že pripeljal barko gosi v Orlinsko, od koder so jih odpremili v Kirensk. Glavni polet gosi je bil že mimo, dasi je pomlad šele kasno nastopila, vendar sva se rada odzvala iskrenim prošnjam starca, da naj nekaj dni ostaneva pri njem in naj mu s svojima puškama pomagava streljati gosi.

Pred kočo so plavale na vodi ponarejene gosje lutke; trsje se je pozibavalo v pišu, tajga je šustala na strmih pobočjih in pela svojo večno pesem. Dva dni sva veliko nastreljala, tretjega dne pa je bilo konec plena. Gosi so frčale nad nami v daljo. Starec jih je vabil s koščkom brezovega lubja na ustnicah: Ga-gak-gak-gak. Zaman! Jate so odsvrščale mimo glasno plahutajoč s perutnicami, vse ozračje je bilo napolnjeno z njihovimi ukazujočimi, hripavimi klici. Znočilo se je, niti en strel ni počil.

Stokaje se je starec zaril v svojo kočo. Kuhala sva si čaj, se pomenkovala o divjačini in lovu. Tedaj je starec mahoma spregovoril in njegove oči so zažarele. Kar nič ni več z lovom, prestar je pač, ne vidi več dobro! Seveda, ko bi bil Jurij še pri njem, Jurij Žirajev! Brez dvoma sva že kaj slišala o njem. Kakšen junak ti je bil to, kakšen lovec, kakšen strelec!

Pred nizkim oknom koče se je pozibavalo trsje, ki je bilo kar črno spričo svetlejšega nebesa. V tajgi se začele skovikati sove, še zmeraj so frčale jate gosi nad nami, mimo, njih kriki so polnili ozračje z nasilnimi, razburjenimi kriki. Zdaj pa zdaj je zaropljalo in udarilo na streho. Ponočna živad se je pač podila okoli po smrekovih vejah, ki so visele globoko nizdol nad streho. Igle in vejice so tiho padale nizdol, mogoče so tudi miši švigale po strehi.

"Jurij Žirajev, veste," je zamramral starec s hripavim, ubitim glasom, "Jurij je bil lovec, ki se na svetu ni zmenil za drugega ko za gozd in divjačino! Dobro sem ga poznal, meni je vse zaupal. Večkrat sem ga oskrbel z naboji za puško. Toda — ali je bil to še Žirajev? Okostnjak! "Zastrupljen sem, stari," mi je položil, "sem že kaj požrl, kar je bilo s hudičem v zvezi. Zdaj pa imam mrzlico." Njegova koža, ki je bila prej rjava in žilava ko usnje, je bila skoraj črna, napuhnjena ko goba. Kar rumene so mu bile oči v upadlem obrazu, usta so bila ena sama črna črta, z ustnic se je luščila kožica. A sicer je bil videti dobre volje.

"Dokler ne bom ozdravel, bom ostal kar pri tebi, stari, veš. Pomagal ti bom gosi streljati, boš videl, ali si jih že kdaj več nastreljal!" mi je govoril.

Pa je prišel dan — tega pač ne bom nikoli pozabil! Jurij ni imel ne enega naboja več; obesil si je puško čez ramo, trideset nabojev, vse, kolikor jih je še imel, si je vtaknil v torbo in je izginil v hribe. Jaz sem se ulegel in zaspal. A pok strele me je zbudil in prestrašil. Dvakrat je še počilo tega dne. Popoldne se je Jurij vrnil, opotekal se je ko pijanec. Tri srnce sem ustrelil, tam in tam, pojdi si jih iskat, jaz jih nisem mogel več prinesti. — Vrgel se na ležišče kot bi padlo posekano deblo. In je takoj zaspal. Jaz sem splezal v gore, trikrat tja in trikrat sem se težko obložen vrnil nazaj. Jurij je še zmeraj spal. A ko so zvečer priletele gosi, je planil ven s puško pod pazduho, se spustil v trsje in je do kolen stal v moči. Tako je oprezoval. Tedaj je prihrumela jata gosi mimo, on je začel streljati, perje je frfotalo okoli, krogla za kroglo je švigala iz cevi.

"Jurij!" sem zavpil, "kaj pa delaš? Varčuj z naboji! Kdo ve, kdaj bom spet šel v Kirensk! Mogoče jih boš o priliki še bridko potreben."

Obrnil se je s črnim, upadlim obrazom k meni in se zasmejal, rekoč: "Kaj stari, ali nisem bil ves čas dober strelec? A ako nisem prej še nikoli streljal! Rumeni zobje so se mu lesketali. Široka, črna špranja v zgornji čeljusti ga je kazila. Mislim, da so mu bili vojaki zobe izbili. "Sicer pa, jutri mi ni treba nobenih nabojev več!"

Preveč sem bil truden, da bi mu še kaj prigovarjal — in saj bi bilo tudi bob ob steno. Kar mimogrede sem zaspal. Zjutraj ni bilo ne duha ne sluha o Žirajevu. Iskat sem ga šel. Ležal je v trsju, prav tam, kjer je prejšnji večer stal in je imel kup praznih nabojev okrog sebe na tleh. Cev puške se je bila zadrla v grez. Jurij je bil mrtev, videti je bilo, da se je bil še zvečer zrušil in umrl. A toliko časa se je pa le držal, dokler ni bil izstreljen poslednji naboj; kakor vojak na straži."

Stari je zavzdihnil. Pred kočo je trsje tiho šepetalo. Sove so skovikale. Polegli smo po tleh. V ozračju je hrumelo. Še notri v spanec so se zatikali raskavi, hrepeneči in ukazujoči kriki gosi.

VESELE MORNARSKE POROKE.

Ameriški parnik "Raleigh" se je ustavil za nekoliko dni v pristanišču francoskega mesta Villefranchea in ta obisk je imel presenetljivo posledico, ki je postala očitna komaj dve uri pred njegovim odhodom. Petnajst dvojic se je namreč tedaj poročilo, in sicer petnajst ameriških mornarjev s petnajstimi mladimi Francozinjami.

Da so teh petnajst zakonov sklenili v zadnji minuti, je imelo svoje posebne vzroke. 15 in pa 15 je namreč 30 in 3 je srečna številka, v katero trdno verjamejo tako ameriški mornarji, kakor njih francoske neveste. Toda župan, ki bi moral poroke izvršiti, je ugotovil, da eden izmed mladih mornarjev še ni bil dosegel starosti, ki je na Francoskem potrebna, da se lahko poročiš. Dekletovi starši so bili sicer za to, da se njih hči poroči z mladim mornarjem, toda župan se je branil izvršiti poročni obred, dokler bi ne imel privoljenja ženinovih staršev v rokah. Torej je moral mladi mož brzojaviti v Ameriko. Odgovor se je malo zakasnil, njegovi starši namreč prebivajo v oddaljeni farmi v notranjosti Združenih držav. Šele dve uri preden je ladja odplula, je prispela brzojavka sledeče vsebine: "Mnogo sreče. Gotovo ji ne bo slabše neko je prvi."

Župan je kar zijal: najmlajši izmed mornarjev je bil torej že prej nekoč poročen, pa čeprav ni bil dosegel oficielne starosti za zakonski stan. Vendar pa se ni več obotavljal in tako je petnajst parov pred njim izreklo petnajst usodnih "yesov" in petnajst usodnih "oujev."

Doslej namreč ne govore niti Američani francoščine, niti ne njih francoske neveste angleščine. Razumejo se med seboj samo z znaki in je torej dana vsa podlaga, da se bodo tudi nadalje kar najbolje razumeli. Oboji so prepričani, da za srečen zakon nikakor ni potrebno, da bi mož razumel materinščino svoje žene in žena materinščino svojega moža.

Najmlajši izmed mornarjev je imel celo govor, v katerem je dejal: "Če se ne razumemo z besedami, tem bolje. Tako bo nevarnost manjša, da bi se napačno razumeli in do besednih prepirov sploh ne pride."

POVRATEK K OBILNOSTI.

Pariške in londonske jesenske kolekcije kažejo veselje do tistih podrobnosti, a tudi do velikih linij, ki spominjajo na čas ob prelomu stoletja. Te linije ženske tako rekoč iznenadno pozivajo, naj bo spremenile tudi svoje postave. Še se spomnimo, kako hitro so znale postati vitke in visoke, je treba pač računati s tem, da se bodo vrnile prav tako hitro k tako zvanim ženskim oblikam.

Z brezobzirnostjo, ki jo odpuščajo samo modnim diktatorjem, zahtevajo od žensk v novi jesenski sezoni, naj bi imele okrogel obraz, široke boke in zvečer možnost lepih dekoletejev. Modni risarji seveda vedo, da se anatomske spremembe ne morejo izvršiti od danes do jutri, zato so si izmislili za dame, ki so "staromodno vitke" primerna vatiranja, ki naj vsaj spočetka nadomestijo še nedorasle oblike.

Vsakdanje obleke ostanejo še nadalje trezne in praktične, tem bolj so se modni umetniki razživeli glede večernih toalet. Temeljni pogoj bodo tu dekolteji, kakršnih po velikih dvornih plesih v šestdesetih letih preteklega stoletja ni bilo več videti. Celo sramežljive Angležinje se bodo vrnile k dekoltejem viktorijanske dobe. Boki se bodo širili kakor pri krinolinah in obleka bo padala kakor pri teh do tal in bo prihoji šumela, kar bo za naš trezni čas nova senzacija. Iz teh temeljnih oblik se dado seveda izdelati neštete različice.

Velike, nagačne ptice bodo krasile z razprostrtimi perutmi sprednjo stran toalet, sedele bodo v pričeskah ali pa na velikanskih klobukih. Dama pa se bo lahko zadovoljila tudi s čepico iz volnenih kodrov, ki bodo videti kakor pričeske kakšne zamorke.

Kdor si širok, tilast trak zaveže okrog glave, je videti na prvi pogled, kakor bi trpel za zobobolom, toda na drugi pogled bo damam, kakor pravijo, mično pristajal. Nosile bodo lahko tudi obeske iz zlatih in srebrnih kovancev ali ovratnike iz pisanih nojevih peres. Tistim, ki imajo časa in denarja dovolj, so izbere ne bo manjkalo, treba jim bo le tega, da poskrbijo za večjo — obilnost svojih teles.

PO POVODNJIH V HERCEGOVINI

je silno pizadeto prebivalstvo. V vinagradih gnije grozdje, nad 15,000 ha zemlje pa je pod vodo in tako propada ondotni glavni živež, turšica. Najbolj trpijo hercegovska polja Popovo, Bekinjsko-imotsko in Mostarsko blato.

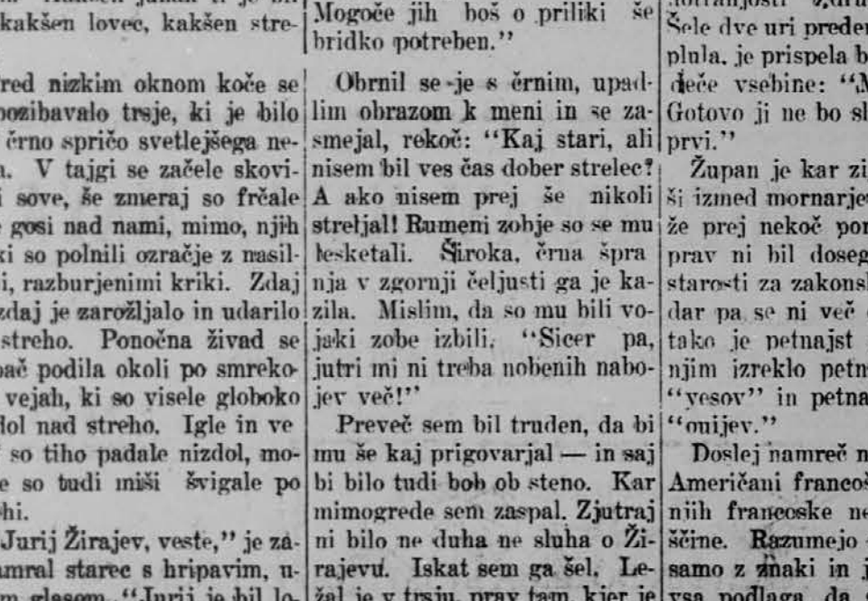

Bohinjsko jezero

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo še vi.

"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane —

$1.

KNJIGARNA "GLAS NARODA" : : 216 WEST 18th STREET, NEW YORK

Georges Ohnet:

Zadnja Ljubezen

5

Že dve leti je tudi sam nastopal na gledališču. Prvič je nastopil, ko je doprinesel dokaz svoje dobre volje. Treba je bilo nadomestiti mladega ljubimca v osebi častnika Etincella na družabni prireditvi. V treh dneh se je naučil vloge in brez truda, s prirojeno lahkoto je igral svojo vlogo v splošno zadovoljstvo zbrane gospode. A v njegovih salonih so bile zbrane vse pomembne osebnosti pariške in tujske kolonije v nestrpnem pričakovanju, kdaj se dvigne zastor.

Ponavljajoč svojo vlogo za bratrancem se je Armand s pomočjo svojega komornika hitro oblačil, toda to pot ni bil tako miren in samozavesten, kakor sicer. Bilo je jasno, da skuša pregnati mračne misli, ki so ga neprestano težile. Zdaj pa zdaj se mu je čelo zmračilo, njegov glas je postal suh in odmerjen.

Bil je baš oblečen za svojo vlogo, ko je vstopil ves razburjen Firmont v vlogi Brasiliana s črno blestečo lasuljo, okrašeno z velikimi demanti.

— Na grof, pripravljeni smo, občinstvo je pa tudi že nestrpno, — je dejal.

Ozrl se je na svojega partnerja in kriknil obupano:

— Ah, križ božji, saj še niste našminkani! In bledi ste kakor smrt. Kaj vam pa je? Pa vendar niste bolni?

— Ah, ne, čisto dobro se počutim, samo malo barvila, pa bo vse dobro.

Komornik mu je prinesel barvilo in kmalu je bil zopet isti, kakor vedno: nasmejan, podjeten, poln veselja do življenja.

— Uvertura se že začenja, — je začul glas iz dvorane.

— Dobro, pripravljeni smo, — je dejal Armand in stopil naprej z večjo živahnostjo, nego jo je čutil v sebi. Zdelo se je, da hoče opogumiti samega sebe, ko je dejal smeje:

— No, Cravant pojdi naprej, midva s Firmontom pa pojdeva zmagi nasproti.

V daljavi so se čuli zvoki orkestra. Prišli so do salončka, kjer je bilo zatočišče igralcev in od koder so vodila vrata na oder. Gospa de Jesac in baronica Tresorier, žareči v svojih elegantnih kostumih, sta že čakali v pogovoru s Perducieresom, ki ga ni bilo mogoče spoznati v njegovi sivi lasulji, z okroglim trebuščkom in zalisci. Prijatelji so navdušeno pozdravili Firmonta kot južnega Američana. Baron Cravant jih je moral opozoriti, da bi utegnili motiti občinstvo v dvorani, če bi bili preglasni. Kar niso se mogli nagledati drug drugega. Gospa de Jesac, lepa plavolaska, nežne postave, je bila tako drzno in globoko dekoltirana, da bi mogla s svojimi čari paralizirati vse morebitne očitke na račun njene vloge vsaj iz moških ust. Na dekoltiranih prsih je imela tako originalno nameščeno črno mušico, da je čutil Firmont ob pogledu na to nevarnost pod bremenom svoje lasulje, kako mu pritiska kri v glavo. Markiz de Riva je dvignil zaveso in stopil smeje k svojim tovarišem, ki so ga navdušeno pozdravili. Korekten in prijazen s posmehljivimi očmi in navoščenimi brki bivšega častnika je našel za vsakega duhovito in prijazno besedo. Bil je poln plemenitosti in viteštva do dam, prijateljski in pozoren do gospodov.

Človek bi skoraj dejal, da je bil grof rojen samo zato, da bi branil položaj mladih ljubimcev. Takoj pri prvem nastopu je pokazal, da se počuti v svoji vlogi že domačega. Ob podpori vseh ljubiteljev gledališča se je dal Armand pregovoriti za nov nastop, da bi napravil veselje povabljenim gostom in njegov drugi nastop v komični vlogi je bil naravnost triumfalen. Tako se je začela zanj nova doba in moral se je na vse način braniti, da ga niso povsem pregli v Talijin voz.

Enkrat ali največ dvakrat v letu je bil pripravljen nastopiti na gledališkem odru. To je pa delal brez posebnega zadoščenja. Tistega večera so igrali v njegovem domu. To je bila benefica, kakor je dejal smeje pri ponovitvi.

— Mislim, da pojde vse gladko, — je vzpodbujal grof druge. — Gospa de Fontenay mi je naročila, naj vas vzpodbudim. Ah, uvertura se že bliža koncu; Perducieres, vi ste na vrsti. Ne razburjajte se, vse naj bo naravno, pa bo dobro. Jaz pa stopim na galerijo, da vas pozdravim s ploskanjem na odru.

Armand je stopil na oder in pogledal skozi luknjico v zastoru v dvorano. V parterju je sedelo v siju električnih žarnic ter lesku svoje elegance in lepote do dvesto dam v krasnih toaletah. Demanti so tekmovali v lesku, oči so izžarevale tisoče iskre, usta so se odpirala k nasmehu, peresa so valovila na glavah. Čipke so poletavale okrog životkov v vetriču elegantno okrašenih pahljač podobnih krilom zaljubljenih ptic. Lahke in dražeče vonjave so se širile po zraku, razkošje in naslada sta dihala iz družbe lepih, skupini živih rož podobnih žen.

Komtesa de Fontenay je bila ohranila sredi svojih zaupnih prijateljev izraz neprodorne maske. Govorila je zelo oduševljeno, izkazujoč vsem spoštovanje kot gospodinja, osrečujoč goste z najprimernejšimi besedami in najslajšimi pokloni.

In vendar je trgal njeno srce obup. Zadeta v popolni gotovosti, v svoji polni sreči s prvim tresljajem ljubosumnosti, je trpela nepopisne muke in morala jih je dušiti v sebi. Kraj nje je sedel sarkastično stisnjenih ustnic, markiz de Vilenosy, bivši poslanik, ki je poznal komteso že od njenega rojstva. Baš jo je molče ogledoval in čudno se mu je zdelo, da se ji oči tako mrzlično svetijo in da je njen glas tako izpremenjen. Ko se je še zasmejala malo preglasno, ker ni mogla krotiti svojih napetih živcev, se je sklonil k nji in jo vprašal skoraj očetovsko

— Kaj pa je danes z vami, Mina? Vi trpite? Zdi se mi, da nocoj z vami nekaj ni v redu.

(Dalje prihodnjič.)

KDOR GA VNAPREJ NAROČI MU POŠLJEMO VELIK

ZEMLJEVID ZDRUŽENIH DRŽAV

kateremu je dodanih pet zgodovinskih zemljevidov Amerike.

Na drugi strani zemljevida so imena vseh ameriških mest in koliko prebivalcev imajo.

Nadalje:

Koliko prebivalcev je imela vsaka ameriška država pri predzadnjem in pri zadnjem ljudskem štetju; glavno mesto vsake države in število prebivalstva.

Zračna razdalja med večjimi mesti.

Zgodovinski podatki posameznih držav.

Razdalja med ameriškimi mesti in mesti v Južni Ameriki, itd.

VELIKOST 17 x 24 palcev

Kdor naroči Koledar sedaj, bo dobil ta zanimiv zemljevid brezplačno.

V PREDPRODAJI —

Slovensko-Amerikanski

KOLEDAR

ZA LETO 1938

IZIDE NOVEMBRA MESECA

160 STRANI ZANIMIVEGA ČTIVA . . . POVESTI . . . ZEMLJEPISJE . . . ZGODOVINA . . . NARAVOSLOVJE . . . S SLIKAMI

LETOS BO POSEBNO ZANIMIV

Cena Koledarja je 50 centov.

NAROČITE PRI:

KNJIGARNI

"Glas Naroda"

216 West 18th Street New York

NE MOREM TI RAZODETI...

ROMAN IZ ŽIVLJENJA ZA "GLAS NARODA" PRIREGIL: I. H.

57

"Da, Garda, to dobro razumem! Toda ali tudi ti razumeš, da sem se bala prinesti ti veselo sporočilo, ker sem mogla slutiti, da te bo moje sporočilo pretreslo v globini tvojega srca. Hvala Bogu, da si to tako hrabro prenesla. Ali sedaj verjameš, da se še gode čudeži? Čudež je bil, da sem ravno jaz pri tebi dobila službo in da sem ravno jaz prišla tu-sem. Čudež je bil, da mi je moj očem malo pred svojo smrtjo slučajno pripovedoval o oni katastrofi, čije žrtev so postali tvoji stariši."

"Ko sem pozneje v časopisu brala oglas, v katerem si iskala tajnico, nisem takoj vedela, ako bi se priglasila. Ko pa sem to vendarle storila, zopet nisem vedela, ako bi ti povedala, da je bil moj očem prijatelj tvojih starišev. Zato, ko sem pozneje prišla sem, se nisem upala o tem govoriti. Vedno in vedno sem se premislila, ker te nisem hotela spominjati na ono katastrofo. Potem pa sem slišala od Klausa, ki bi tako rad pomagal svojemu bratu in tebi, da si oba tvojo žalost razlagata samo s tem, da si šele ob svojem dvajsetem rojstnem dnevu od svojega strica izvedela, da pri oni katastrofi nekaj ni bilo na jasnem."

Garda jo vprašujoče gleda.

"Ali si o tem s Sassenovima bratoma kaj govorila?"

"Samo s Klausom. Prosil me je, da postanem zaveznica, da razkrijemo skrivnost, ki je bila na poti tvoji sreči in sreči njegovega brata. Tedaj sva prišla na misel, da ti je tvoj stric, da bi te obdržal v svojih rokah, z raznimi namogavanji hotel dopovedati, da to ni bil samo nesrečen slučaj, da je tvoja mati vstrelila tvojega očeta. Menila sva, da nočeš postati Wernerjeva žena, ker si verjela v krivdo svoje matere. Nisem pa vedela, ako bi bilo prav, ako bi te skušala izvleči iz tvoje zmote in odkrito povem — nisem se upala."

"Na poročni dan oskrbnika sem prosila Klausa za sestanek. Morala sem imeti njegov nasvet glede mojega nadaljnega zadržanja. Pa tudi Klaus se je bal, da bi te mogoče preveč razburilo, ko bi zvedela za vso resnico in tako mi je priporočal, da z odkritjem počakam toliko časa, da se mi ti popolnoma zaupaš.

"O, Garda, ko bi vedela, kako željno sem čakala na to! Toda sedaj boš tudi razumela, zakaj me je tako strašno pretreslo, ko sem izvedela, kako nizkotno te je tvoj stric mučil. Od jeze bi mogla zakričati. Uboga Garda, koliko si morala trpeti! Bog ti pomagaj, da vse to iz ljubezni do Wernerja prenesеš. Kar misliti ne morem, da bi se bil zločinski načrt tvojega strica skoro izpolnil."

Garda se strese.

"O, Rena, prav gotovo bi se mu bilo posrečilo, kajti nikdo drugi ne bi mogel odkriti skrivnosti kot ti. Moj stric je bil prepričan, da sta tvoj očem in oni vrtnar že davno mrtva. Kakega odkritja se ni bal. Vse bi se mu bilo posrečilo jaz pa bi se celo življenje mučila z bojaznijo pred podedovano boleznijo. Skleniла sem že, da Wernerju vse razjasnim, ker je vedno silil v mene, da mu povem, kaka zapreka je med nama. Bogu čast in hvala, da mi je bilo to prihranjeno! In kako bi bila nesrečna! Oh, Rena — kako se naj ti zahvalim? Rešila si me neizmerne muke."

"Še dalje me imej rada, Garda in to bo dovolj zahvale," odgovori Rena solznih oči.

Objamete in poljubite se ter se solznih oči pogledujete. Nato pa se Garda naenkrat vzravna.

"Koliko pa je že ura, Rena?"

"Kmalu bo devet."

Garda jo pogleda s plahim, srečnim nasmehom.

"Ali naj Wernerja še eno noč pustim v nemiru?"

Poreden nasmeh huškne čez Renin obraz.

"To bi bilo kruto in neodpustljivo."

"Toda — tako pozno vendar ne smem več ž njim govoriti."

Rena smeje skomigne z rameni.

"Posebni dogodki oprostijo posebna dejanja."

"Kaj bi ti napravila na mojem mestu?"

"Svoji tajnici bi rekla: "Prosim, telefonirajte na Burgverben in sporočite Sassenovima bratoma, da jima imam nekaj zelo važnega povedati. Več ti ni treba — vse ostalo mirno prepusti obema bratoma."

Garda jo hrepeneče pogleda.

"Ali smem?"

Rena se zopet poredno nasmeje.

"Enkrat ne bom poslušala svoje gospodarice in bom storila, kar mislim, da je prav."

Rena Gardi prikima, gre iz knjižnice in k telefonu.

Werner in Klaus Sassen sedita v družabni sobi in vsak kadi cigareto. Že nekaj časa nista izpregovorila niti besede, kajti Werner je bil zopet enkrat žrtev svojega obupa, Klaus pa si beli glavo, kot že pogosto, kako bi mogel pomagati bratu in Gardi. In v to razpoloženje zadoni telefonski zvonec. Oba se streseta in se vprašujoče pogledata. Ob tem času navadno nikdo ni klical na telefon. Kaj bi to pomenilo?

Tedaj pa vstopi sluga in naznani, da gospica Holl z grada Raneka želi govoriti z gospodom Klausom.

Klaus poskočil, kot bi ga vrgla vzmet, ter steče k telefonu.

"Hallo, gospica Holl!"

"Da, gospod Sassen, jaz sem."

"Moj Bog, menda se ni zgodilo kaj hudega?"

"Ne, hvala Bogu, ravno nasprotno! Oh, gospod Sassen, Garda ni mogla pustiti, da bi minila noč, ne da bi gospodu bratu sporočila vesele, zelo vesele novice. Mislim pa, da samo z nekaterimi besedami po telefonu tega ni mogoče povedati. Prišla je namreč luč v temno zadevo; Garda se mi je izpovedala in hvala Bogu jaz sem ji mogla prinesti odrešenje. Sedaj je še vsa zbegana — in zdi se mi, da celo noč ne bo našla miru. Mogoče more vaš gospod brat kaj pomagati, da jo pomiri. Pripravite se pa, da je zapreka padla."

Klaus zavriska.

"Hvala! Prav iskrena hvala za to sporočilo, Rena! Takoj prideva! Pozdrav, konec!"

Slušalko obesi in globok vzdih se mu izvije iz prsi. Nato pa naglo steče k bratu.

"Avtomobil mora takoj priti," naroči slugi.

(Dalje prihodnjič.)

ROOSEVELT NA ZAPADU

Slika nam predstavlja predsednika Roosevelta, ko je govoril v Gasper, Wyo. Na postaji so se mu pridružili državni zastopniki in potovali ž njim v Cheyenne.

Morilka pred sodiščem.

NOVO MESTO, 28. sept. — Danes ob 8. se je pričela pred novomeškim velikim senatom, ki mu je predsedoval Božidar Romih, razprava proti 31-letni Frančiški Maserkovi, ženi Stanka Maserka iz Zgornjih Lakenc, ki je mati petih nedoraslih otrok od 1 do 12 let. Na obtožni klopi je sedela drobna, v lice zelo bleda, suha mlada žena. Na prvi pogled se vidi, da je morala v svojem življenju mnogo trpeti. Tej drobni postavi, ki ji človek ne bi mogel prisoditi, da je sposobna napraviti najmanjše zlo, je očitala obtožnica, katero je zastopal državni tožilec Jože Prijatelj, da je 28. avgusta v Gornjem Lakencu, s sekiro usmrtila svojega moža Stanka, ko je pijan obležal na poti blizu svojega doma vrh klanca.

Ko je predsednik senata pozval storilko tega strašnega zločina, naj poda svoj zagovor, je obtoženka drsajočih korakov stopila pred senat. Njen zagovor je bil kratek, večkrat pretrgan z jokom. Izpovedala je, da je bil njen mož zelo brutalen napram njej in otrokom. Ko se je poročila z njim kot mlada nezakonska mati, ni čula nič slabega o njem. V zakonu pa je postal z njenim 11-letnim nezakonskim sinom Stankom surov in je fantiča prpetepaval vsak dan po vrsti. Vedno je grozil, da bo vse poklal, zlasti taščo in svaka. Domov je vedno hodil pijan; kar je zaslužil, je sam zapil in zapravil, za družino pa sploh ni skrbel. Pozimi v največjem mrazu in snegu, je pognal družino iz hiše, da so morali prezebati zunaj. To je bil pekel, ne pa življenje.

Usodne noči je šla Frančiška z možem in svojo materjo iz Gregorčičevega vinotočja iz Srednjih Lakenc domov. Njen mož je na poti zaradi pijanosti večkrat omagal in padel. Obema je pri tem grozil, da ju bo še to noč zaklal. Vlekel je iz žepa nož. Ko sta žena in mož prišla kakih 80 m od domače hiše, je znova omagal in se zgrudil. Bila je temna noč, spet je začel preklinjati ženo, nato jo je pa poslal po ljudi in po luč, da ga bo spravila v posteljo. Med potjo ji je v glavo šinila misel, da je to najprimernejša prilika, da se za vedno reši nasilnega moža, zlasti, ker ji je neprestano grozil, da bo z njo in njeno taščo še to noč napravil obračun. Na domu je vzela sekiro z meter dolgim toporiščem in kos vrvi in se je tako oborožena vrnila k spečemu možu. Na tleh je ležal. Tedaj mu je zvezala noge, nato je stopila korak nazaj in kakor brezumna začela udrihati po možu. Prvi udarec, ki je presekal hrbtenico zatilnikom, je bil sam po sebi smrten. Zdaj ji je zelo žal, da je to storila.

Kot prva priča je bila zaslišana Frančiškina mati Terezija Skuškova. Izjavila je, da so vse hčerkine navedbe popolnoma resnične. Pokojni Maserko je bil najbolj jezen zato, ker ona mati in tašča, ni hotela na njegovo ime prepisati svojo hišo. Hčerko ji je pretepal, ker ni znala zadosti vplivati na svojo mater. Oče nezakonskega Stanka je redno pošiljal denar, obleko in čevlje, vendar je znal mož tako urediti, da so prišle vse pošiljke v njegove roke. Če je bil denar, ga je zapil, obleko pa je prodal pod ceno, samo da je imel za alkohol.

Sin Stanko je jokaje povedal sodnikom, da ga je očim vedno pretepal in da je često stal zunaj hiše na mrazu in v snegu. Pretepal in mučil ga je na ta način, da ga je metal v zrak in spuščal na tla, da je bil ves kr vav in pobit.

Tudi vse ostale priče, tako Alojzij Gregorčič, zakonca Kneza in zakonca Kovačič so izpovedali v prid obtoženke. Vsi so slikali Maserka kot bestijo in satana v človeški podobi. Čudili so se, da ni nesrečni Stanko že davno zblaznel ob tako surovem postopanju.

Po zaslišanju prič je zagovornik dr. Fr. Ivanetič predlagal izrek najnižje kazni, ki jo predvideva zakon. Državni tožilec je vztrajal na obtožbi v smislu obtožnice, ker je obtoženka izvršila zločin po zrelem preudarku. Ko je odšel senat k posvetovanju, se je obtožen ka jokaje dvignila in prosila sodnike: "Lepo prosim, usmilite se mojih otrok!"

Sodišče je upoštevalo vse olajševalne okolnosti, zlasti dober glas. Ker se ni moglo uveriti, da je moža ubila po zrelem preudarku, jo je obsodilo na 2 leti ječe. Državni tožilec je vložil priziv. Obtoženka pa je kazen mirno sprejela.

NEZAŽELJENI GOSTJE NA SVATBI.

Na neki poročni savnosti v vasi Krzyzkowicah v vzhodni Zgornji Šleziji je prišlo do pretepa, ki so se vanj vmešali skoraj vsi vaščani. Svatje, ki jih je bilo 21, so iz slavnostne dvorane napodili nekatere nezaželjene goste in so vrata zabarikadirali. Odgnanci so vdrli v dvorano skozi druga vrata, nakar so se s svati spoprijeli.

Steklenice, stoli in noži so imeli pri tem pretepu odločilno vlogo. Končno so svatje nasilneže spet napotili na cesto, tam pa je že čakalo kakšnih 150 oseb, ki so se pridružile takoj pretepenim. Svatje so se morali umakniti in so iz zaprte dvorane metali na oblegovalce vse, kar jim je prišlo pod roke, oblegovalci pa so jih obmetavali s kamenjem.

Šele ko je prišla močna četa orožnikov, se je pretep končal. V dvorani je bilo vse razbito, okvirji vrat in oken so bili deloma iztrgani, celo zidovi so bili poškodovani. Nad 80 šip je razbitih. Orožniki so aretirali mnogo ljudi.

KRETANJE PARNIKOV

SHIPPING NEWS

13. oktobra:
Normandie v Havre
Aquitania v Cherbourgh
15. oktobra:
Europa v Bremen
16. oktobra:
Rex v Genoa
20. oktobra:
Queen Mary v Cherbourg
23. oktobra:
Vulcania v Trst
Champlain v Havre
26. oktobra:
Bremen v Bremen
27. oktobra:
Aquitania v Cherbourg
28. oktobra:
Ile de France v Havre
30. oktobra:
Conte di Savoia v Genoa

2. novembra:
Europa v Bremen
3. novembra:
Queen Mary v Cherbourg
6. novembra:
Lafayette v Havre
Roma v Genoa
10. novembra:
Normandie v Havre
Aquitania v Cherbourg
Saturnia v Trst
12. novembra:
Bremen v Bremen
13. novembra:
Rex v Genoa
17. novembra:
Queen Mary v Cherbourg
20. novembra:
Champlain v Havre
Conte di Savioa v Genoa
24. novembra:
Normandie v Havre
Berengaria v Cherbourg
26. novembra:
Europa v Bremen
27. novembra:
Vulcania v Trst

1. decembra:
Queen Mary v Cherbourg
4. decembra:
Lafayette v Havre
Rex v Genoa
8. decembra:
Normandie v Havre
Aquitania v Cherbourg
11. decembra:
Roma v Genoa
15. decembra:
Queen Mary v Cherbourg
Europa v Bremen
Conte di Savoia v Genoa
22. decembra:
Aquitania v Cherbourg
23. decembra:
Aquitania v Cherbourg
23. decembra:
Saturnia v Trst
26. decembra:
Normandie v Havre

4 BOŽIČNI IZLETI pod Osebnim Vodstvom v JUGOSLAVIJO

ODPLUTJA IZ NEW YORKA:
BERENGARIA 25. nov. . QUEEN MARY 2. dec.
AQUITANIA 8. dec. . QUEEN MARY 15. dec.

Za vsa navodila se obrnite na:
LEO ZAKRAJŠEK
GENERAL TRAVEL SERVICE
302 East 72nd Street :: :: New York

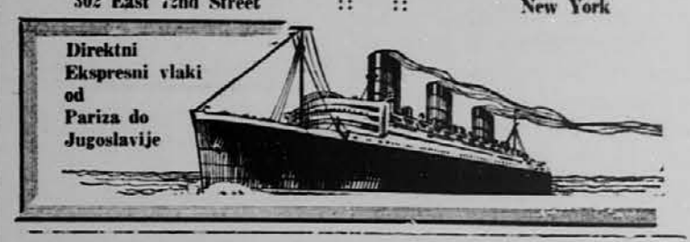

OGLAŠUJTE V "GLAS NARODA"

ZNAMENITI ROMANI KARLA MAYA

Kdo bi ne hotel spoznati "Vinetova", idealnega Indijanca, ki mu je postavil May s svojim romanom najlepši spomenik?

Kdo bi ne hotel biti z Mayem v "Padišahovi senci" pri "Obožavalcih Ognja", "Ob Vardarju"; kdo bi ne hotel čitati o plemenitem konju "Rihju in njegovi poslednji poti"?

TO SO ZANIMIVI IN DO SKRAJNOSTI NAPETI ROMANI! !

IZ BAGDADA V STAMBUL
4 knjige, s slikami, 627 strani
Vsebina:
Smrt Mohamed Emina; Karavana smrti; Na begu v Goropa; Družba En Nar
Cena 1.50

KRIŽEM PO JUTROVEM
4 knjige, 595 strani, s slikami
Vsebina:
Jezero smrti; Moj roman ob Nilu; Kako sem v Mekko romal; Pri Šamarih; Med Jezidi
Cena 1.50

PO DIVJEM KURDISTANU
4 knjige, 594 strani, s slikami
Vsebina:
Amadija; Beg iz ječe; Krona sveta; Med dvema ognjema Cena 1.50

PO DEŽELI ŠKIPETARJEV
4 knjige, s slikami, 577 strani
Vsebina:
Brata Aladžija; Koča v soteski; Miridit; Ob Vardarju Cena 1.50

SATAN IN IŠKARIOT
12 knjig, s slikami, 1704 strani
Vsebina:
Izseljenci; Yuma Betar; Na sledu; Nevarnosti nasproti; Alnaden; V treh delih sveta; Izdajalec; Na lovu; Spet na divjem zapadu; Rešeni milijoni; Dediči
Cena 3.50

V GORAH BALKANA
4 knjige, s slikami, 576 strani
Vsebina:
Kovač Šimen; Zaroka z zaprekami; V gol'obnjaku; Mohamedanski svetnik
Cena 1.50

WINETOV
12 knjig, s slikami, 1753 strani
Vsebina:
Prvikrat na divjem zapadu; Za življenje; Nšo-či, lepa Indijanka; Proklestvo zlata; Za detektiva: Med Komanči in Apači; Na nevarnih potih: Winnetovov roman; Sans Ear; Pri Komančih; Winnetova smrt; Winnetova oporoka
Cena 3.50

ŽUTI
4 knjige, s slikami, 597 strani
Vsebina:
Boj z medvedom; Jama draguljev; Končno —; Rih, in njegova poslednja pot
Cena 1.50

Naročite jih lahko pri:

KNJIGARNI "Glas Naroda"
216 West 18th Street New York, N. Y.

Pišite nam za cene voznih listov, reservacijo kabin in pojasnila za potovanje.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau)
216 W. 18th St., New York

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"